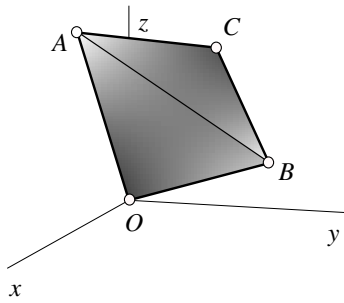

1. Vektoranalízis. Vektor értelmezése, tulajdonságai, megadása. Műveletek vektorokkal, külön hangsúlyt fektetve a szorzásokra (skalárral való, skaláris, vektoriális, kétszeres vektoriális, vegyes szorzás).

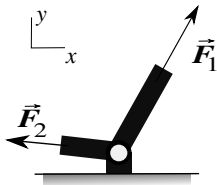
$$A(2; 0; 5) \text{ [m]}; B(-1; 4; 0) \text{ [m]}; C(-3; 0; 4) \text{ [m]}$$

$$\begin{aligned} \vec{r}_A &=? & \vec{r}_B &=? & \vec{r}_C &=? \\ \vec{r}_A + \vec{r}_B &=? & \vec{r}_C - \vec{r}_A &=? & \vec{r}_B - \vec{r}_A &=? \\ \vec{r}_{AB} \cdot \vec{r}_{AC} &=? & & & & \\ \vec{r}_{AB} \times \vec{r}_{AC} &=? & & & & \end{aligned}$$

Megoldás: $\vec{r}_A = (2\vec{e}_x + 5\vec{e}_z) \text{ [m]}; \vec{r}_B = (-\vec{e}_x + 4\vec{e}_y) \text{ [m]}; \vec{r}_C = (-3\vec{e}_x + 4\vec{e}_z) \text{ [m]}; \vec{r}_A + \vec{r}_B = (\vec{e}_x + 4\vec{e}_y + 5\vec{e}_z) \text{ [m]};$
 $\vec{r}_{AB} = (-3\vec{e}_x + 4\vec{e}_y - 5\vec{e}_z) \text{ [m]}; \vec{r}_{AC} = (-5\vec{e}_x - \vec{e}_z) \text{ [m]}; \vec{r}_{AB} \cdot \vec{r}_{AC} = 20 \text{ [m}^2\text{]}; \vec{r}_{AB} \times \vec{r}_{AC} = (-4\vec{e}_x + 22\vec{e}_y + 20\vec{e}_z) \text{ [m}^2\text{]}.$

2. Adott az \vec{F}_0 erőnek \vec{F}_1 és \vec{F}_2 komponense.

(MPt.I. 1.4 alapján)

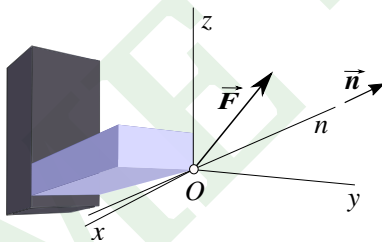
$$\vec{F}_1 = (40 \vec{e}_x + 50\vec{e}_y) \text{ [N]} \quad \vec{F}_2 = (-20 \vec{e}_x + 4\vec{e}_y) \text{ [N]}$$

- (a) Számítsuk ki az \vec{F}_0 erőt és az erő F_0 abszolút értékét!
 (b) Határozzuk meg az \vec{F}_0 erő irányát jelölő \vec{e} egységvektort!

Megoldás: $\vec{F}_0 = (20\vec{e}_x + 54\vec{e}_y) \text{ [N]}; F_0 = 57,58 \text{ [N]}; \vec{e} = (0,3473\vec{e}_x + 0,9377\vec{e}_y) \text{ [-]}.$

3. Számítsuk ki az \vec{F} erő n egyenes irányába eső és erre merőleges összetevőit!

(MPt.I. 1.15 alapján)

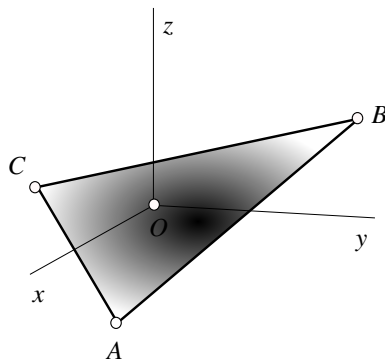
$$\vec{F} = (-4\vec{e}_x + 10\vec{e}_y + 5\vec{e}_z) \text{ [N]}$$

$$\vec{n} = (3\vec{e}_y + 4\vec{e}_z) \text{ [-]}$$

Megoldás: $\vec{F}_{\parallel} = (6\vec{e}_y + 8\vec{e}_z) \text{ [N]}; \vec{F}_{\perp} = (-4\vec{e}_x + 4\vec{e}_y - 3\vec{e}_z) \text{ [N]}.$

4. Az xyz koordináta-rendszerben adott három pont.

(MPt.I. 1.26 alapján)

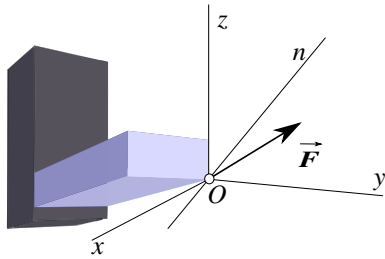
$$A(2; 0; -3) \text{ [m]}; B(-4; 3; 0) \text{ [m]}; C(4; -1; 1) \text{ [m]}$$

- (a) Mi a feltétele annak, hogy az origóból e három pontba mutató helyvektor egy síkban legyen?
 (b) Változtassuk meg a C pont z koordinátáját úgy, hogy az előző feltétel teljesüljön!

Megoldás: $(\vec{r}_A, \vec{r}_B, \vec{r}_C) \stackrel{?}{=} 0; \vec{r}_C \cdot \vec{e}_z = -4 \text{ [m]}.$

5. Az xyz koordináta-rendszerben adott az \vec{F} erővektor és az n egyenes \vec{n} irányvektora!

(MPt.I. 1.9 alapján)

$$\vec{F} = (20\vec{e}_x + 60\vec{e}_y - 90\vec{e}_z) \text{ [N]}$$

$$\vec{n} = (-2\vec{e}_x + 2\vec{e}_y + 1\vec{e}_z) \text{ [-]}$$

- (a) Számítsuk ki az \vec{F} erővektor \vec{n} irányába eső vetületét!
- (b) Számítsuk ki a két vektor (\vec{F} és \vec{n}) által bezárt α szöget!
- (c) Számítsuk ki az $\vec{F} \times \vec{n}$ vektoriális szorzatot!

Megoldás: $F_n = -3,3 \text{ [N]}$; $\alpha = 91,7365^\circ$; $\vec{F} \times \vec{n} = (240\vec{e}_x + 160\vec{e}_y + 160\vec{e}_z) \text{ [N]}$.

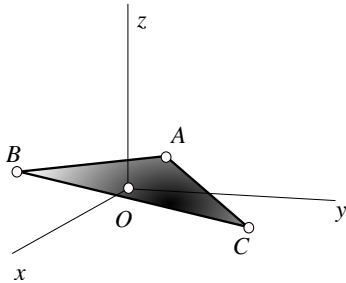
6. Adottak az xyz koordináta-rendszerben a következő helyvektorok.

(MPt.I. 1.13 alapján)

$$\vec{r}_A = (2\vec{e}_x + 3\vec{e}_y + 2\vec{e}_z) \text{ [m]}$$

$$\vec{r}_B = (3\vec{e}_x - 1\vec{e}_y + 2\vec{e}_z) \text{ [m]}$$

$$\vec{r}_C = (-2\vec{e}_x + 2\vec{e}_y - 2\vec{e}_z) \text{ [m]}$$

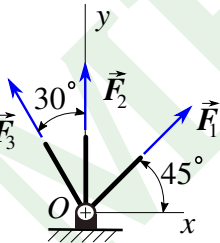

- (a) Számítsuk ki a három vektor végpontjára fektethető sík normálisának egységvektorát!
- (b) Mekkora az $OABC$ tetraéder térfogata?

Megoldás: $\vec{n} = (0,67\vec{e}_x + 0,16\vec{e}_y - 0,71\vec{e}_z) \text{ [-]}$; $V_{OABC} = \frac{10}{6} \text{ [m}^3\text{]}$.

7. Határozzuk meg az \vec{F}_1 , \vec{F}_2 és \vec{F}_3 erőkből álló erőrendszer \vec{F} eredőjét, annak F nagyságát és \vec{e} egységirányvektorát, valamint a támaszban ébredő \vec{F}_O támasztó erőt!

(N.F. 1 alapján)

$$F_1 = 20 \text{ [N]}$$

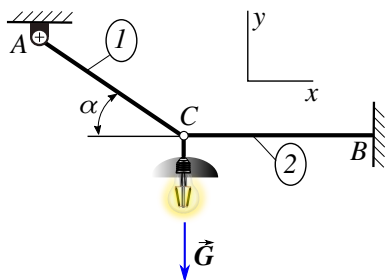
$$F_2 = 30 \text{ [N]}$$

$$F_3 = 10 \text{ [N]}$$

Megoldás: $\vec{F} = (9,1421\vec{e}_x + 52,8023\vec{e}_y) \text{ [N]}$; $F_0 = 53,5879 \text{ [N]}$;
 $\vec{e} = (0,1706\vec{e}_x + 0,9853\vec{e}_y) \text{ [-]}$; $\vec{F}_O = (-9,1421\vec{e}_x - 52,8023\vec{e}_y) \text{ [N]}$.

8. Egy lámpa az ábrán látható módon van elhelyezve. Modellezzük tömegpontként a lámpatestet!

(N.F. 2 alapján)

$$G = 800 \text{ [N]}$$

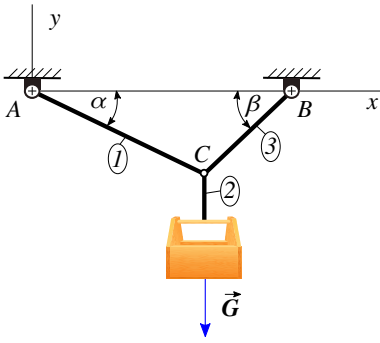
$$\alpha = 30^\circ$$

- (a) Határozzuk meg a lámpatestre ható \vec{F}_1 és \vec{F}_2 erőt!
- (b) Mekkora a kötelekben ébredő F_1 és F_2 kötélterők?

Megoldás: $\vec{F}_1 = (-1385,64\vec{e}_x + 800\vec{e}_y) \text{ [N]}$; $\vec{F}_2 = (1385,64\vec{e}_x) \text{ [N]}$; $F_1 = 1600 \text{ [N]}$; $F_2 = 1385,64 \text{ [N]}$.

9. A $G = 800$ [N] súlyú terhet kötelek segítségével tartjuk a magasban.

(N.F. 3 alapján)

$$\alpha = 30^\circ; \beta = 45^\circ$$

- Tekintve a C pontba találkozó köteleket, határozzuk meg a három kötélben ébredő \vec{F}_1 , \vec{F}_2 és \vec{F}_3 erőt!
- Mekkora nagyságúak a kötélerek?

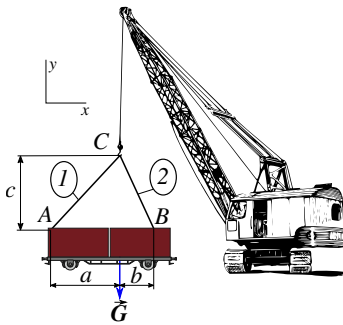
Megoldás:

$$\vec{F}_1 = (-507, 17\vec{e}_x + 292, 82\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (-800\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_3 = (507, 17\vec{e}_x + 507, 17\vec{e}_y) \text{ [N]};$$

$$F_1 = 585, 64 \text{ [N]}; F_2 = 800 \text{ [N]}; F_3 = 717, 26 \text{ [N]}.$$

10. Egy $G = 2,5$ [kN] súlyú terhet két kábellel erősítünk egy darura.

(N.F. 4 alapján)

$$a = 3 \text{ [m]}, b = 2 \text{ [m]}, c = 5 \text{ [m]}$$

- Határozzuk meg a terhet tartó két kábellel ébredő \vec{F}_1 , és \vec{F}_2 erőt!
- Mekkora a kábellel ébredő erők nagysága?

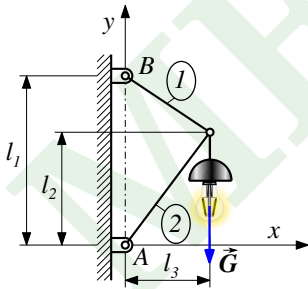
Megoldás:

$$\vec{F}_1 = (600\vec{e}_x + 1000\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (-600\vec{e}_x + 1500\vec{e}_y) \text{ [N]};$$

$$F_1 = 1166, 19 \text{ [N]}; F_2 = 1615, 55 \text{ [N]}.$$

11. Adott az ábrán látható lámpa rudas megtámasztása.

(K. I. 2-6 alapján)

$$G = 600 \text{ [N]}, l_1 = 3 \text{ [m]}, l_2 = 2,7 \text{ [m]}, l_3 = 1 \text{ [m]}$$

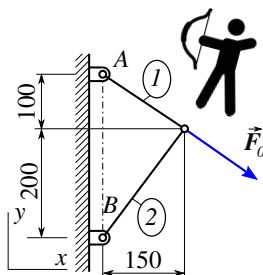
- Határozzuk meg az 1-es és a 2-es rudakban ébredő erők nagyságát!
- Írjuk fel az \vec{F}_A és \vec{F}_B támasztóerőket!

Megoldás:

$$F_1 = 208, 81 \text{ [N]}; F_2 = 575, 85 \text{ [N]}; \vec{F}_A = (200\vec{e}_x + 540\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (-200\vec{e}_x + 60\vec{e}_y) \text{ [N]}.$$

12. Adott az ábrán látható \vec{F}_0 erővel megfeszített húr.

(K.I. 5 alapján)

$$\vec{F}_0 = (900\vec{e}_x - 300\vec{e}_y) \text{ [N]}$$

- Írjuk fel az \vec{F}_1 és \vec{F}_2 hurokban ébredő erőket!
- Határozzuk meg az 1-es és a 2-es hurokban ébredő erők nagyságát!

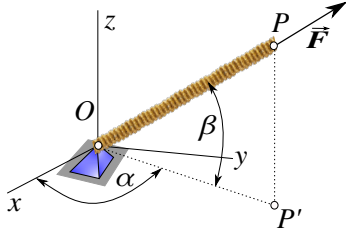
Megoldás:

$$\vec{F}_1 = (-750\vec{e}_x + 500\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (-150\vec{e}_x - 200\vec{e}_y) \text{ [N]};$$

$$F_1 = 901, 39 \text{ [N]}; F_2 = 250 \text{ [N]}.$$

13. Tekintsük az ábrán látható (súlytalan!) kőtel terhelését.

(N.F. 5 alapján)

$$\alpha = 45^\circ, \beta = 45^\circ, F = 100 \text{ [N]}$$

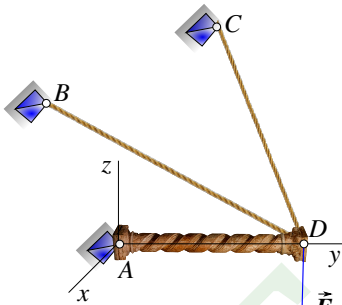
- Írjuk fel az \vec{F} vektor x , y és z irányú komponenseit!
- Határozzuk meg a talaj által az O pontban kifejtett \vec{F}_O reakcióerőt!

Megoldás:

$$F_x = 50 \text{ [N]}; F_y = 50 \text{ [N]}; F_z = 70,71 \text{ [N]}; F_O = (-50\vec{e}_x - 50\vec{e}_y - 70,71\vec{e}_z) \text{ [N]}.$$

14. Az AD súlytalan (!) oszlop a B illetve a C pontokhoz csatlakozó kötelek segítségével az \vec{F} súlyú terhet egyensúlyozza.

(N.F. 6 alapján)

$$\vec{F} = (-80\vec{e}_z) \text{ [kN]};$$

$$A(0; 0; 0) \text{ [m]}; B(5; 0; 5) \text{ [m]}; C(-4; 0; 3) \text{ [m]}; D(0; 8; 0) \text{ [m]}$$

- Határozza meg az A , B és C támaszokban ébredő erőket!
- Melyik a nagyobb kötélterő, miért?

Megoldás:

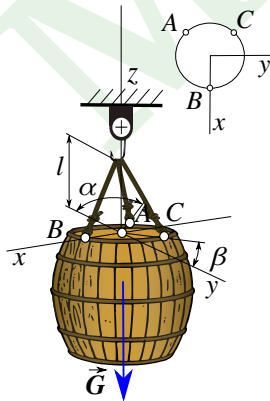
$$\vec{F}_A = (164,5714\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (45,7143\vec{e}_x - 73,1429\vec{e}_y + 45,7143\vec{e}_z) \text{ [kN]};$$

$$\vec{F}_C = (-45,7143\vec{e}_x - 91,4286\vec{e}_y + 34,2857\vec{e}_z) \text{ [kN]};$$

$$F_B = 97,6190 \text{ [kN]}; F_C = 107,8169 \text{ [kN]}.$$

15. Egy hordót az A , B és C helyeken erősítünk egy kampó emelőköteleihez. Az emelőkampó $l = 1 \text{ [m]}$ -re helyezkedik el a hordó $r = 1 \text{ [m]}$ sugarú felső peremének közepe (origó) fölött.

(N.F. 7 alapján)

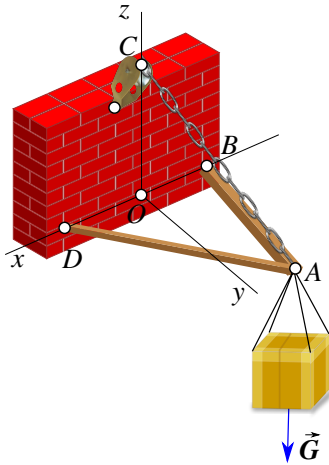
$$\alpha = 45^\circ; \beta = 45^\circ; \vec{G} = (-3\vec{e}_z) \text{ [kN]}$$

- Írjuk fel a kötelek által a hordóra kifejtett erőket (\vec{F}_A ; \vec{F}_B ; \vec{F}_C)!
- Mekkora a kötelekben ébredő erők nagysága?

Megoldás: $\vec{F}_A = (621,32\vec{e}_x + 621,32\vec{e}_y + 878,67\vec{e}_z) \text{ [N]};$
 $\vec{F}_B = (-1242,64\vec{e}_x + 1242,64\vec{e}_z) \text{ [N]}; \vec{F}_C = (621,32\vec{e}_x - 621,32\vec{e}_y + 878,67\vec{e}_z) \text{ [N]};$
 $F_A = 1242,63 \text{ [N]}; F_B = 1757,35 \text{ [N]}; F_C = 1242,63 \text{ [N]}.$

16. Egy $\vec{G} = (-12\vec{e}_z) \text{ [kN]}$ súlyú testet a DA és BA rudakkal, valamint a CA lánccal segítségével tartunk egyensúlyban. Az A , B , C és D helyeken egy-egy gömbcsukló található. Az A helyen mindhárom tartóelem össze van kapcsolva.

(N.F. 8 alapján)

$$\vec{r}_A = (4\vec{e}_y + \vec{e}_z) \text{ [m]}; \quad \vec{r}_B = (-4\vec{e}_x) \text{ [m]}; \quad \vec{r}_C = (4\vec{e}_z) \text{ [m]};$$

$$\vec{r}_D = (2\vec{e}_x) \text{ [m]}.$$

- (a) Határozzuk meg a rudak támasztóerejét!
- (b) Mekkora a láncban ébredő húzóerő nagysága?

Megoldás:

$$\vec{F}_B = (4\vec{e}_x + 4\vec{e}_y + \vec{e}_z) \text{ [kN]}; \quad \vec{F}_D = (-4\vec{e}_x + 8\vec{e}_y + 2\vec{e}_z) \text{ [kN]}; \quad F_C = 15 \text{ [kN]}.$$

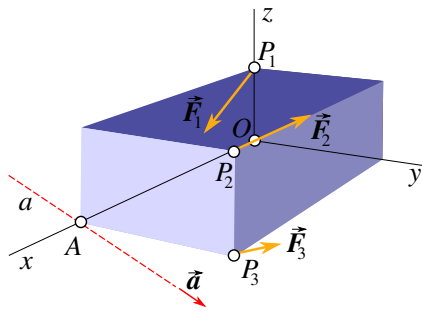
MEE – MINN

17. Ismertek az ábrán vázolt téglatestre ható erők, valamint az a jelű egyenes.

(MPt.I. 1.61. alapján)

$$\vec{F}_1 = (4\vec{e}_x - 4\vec{e}_z) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (-2\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_3 = (2\vec{e}_x + 3\vec{e}_y + 4\vec{e}_z) \text{ [N]};$$

$$\vec{a} = (-2\vec{e}_x + 4\vec{e}_y - 4\vec{e}_z) \text{ [-]}; P_2(8, 6, 4) \text{ [m]};$$

- Határozzuk meg az erőrendszer eredőjét!
- Mekkora az erőrendszer O és A pontokra számított nyomatéka?
- Határozzuk meg az erőrendszer x , y és z koordináta-tengelyekre számított nyomatékát!
- Mekkora az erőrendszer a tengelyre számított nyomatéka?

Megoldás:

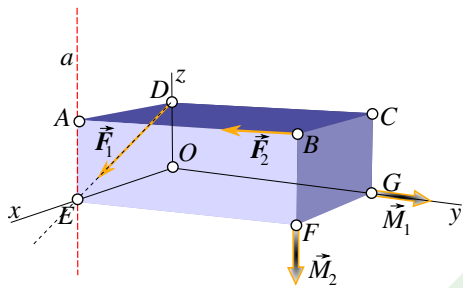
$$\vec{F} = (4\vec{e}_x + 3\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{M}_O = (24\vec{e}_x - 24\vec{e}_y + 24\vec{e}_z) \text{ [Nm]}; \vec{M}_A = (24\vec{e}_x - 24\vec{e}_y) \text{ [Nm]};$$

$$M_x = 24 \text{ [Nm]}; M_y = -24 \text{ [Nm]}; M_z = 24 \text{ [Nm]}; M_a = -24 \text{ [Nm]}$$

18. Adott az ábrán vázolt téglatestre működő erőrendszer.

(MPt.I. 1.63. alapján)

$$F_1 = F_2 = 5 \text{ [MN]}; M_1 = M_2 = 20 \text{ [MNm]}; \vec{r}_B = (4\vec{e}_x + 8\vec{e}_y + 3\vec{e}_z) \text{ [m]};$$

- Mekkora az erőrendszer \vec{F} eredője?
- Határozzuk meg az erőrendszer O és A pontokra számított \vec{M}_O és \vec{M}_A nyomatékát!
- Mekkora az erőrendszer a tengelyre számított nyomatéka?

Megoldás:

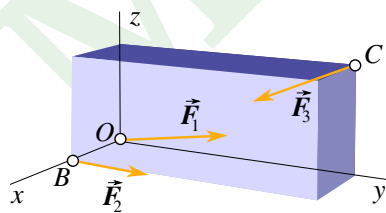
$$\vec{F} = (4\vec{e}_x - 5\vec{e}_y - 3\vec{e}_z) \text{ [MN]}; \vec{M}_O = (15\vec{e}_x + 32\vec{e}_y - 40\vec{e}_z) \text{ [MNm]};$$

$$\vec{M}_A = (8\vec{e}_y - 20\vec{e}_z) \text{ [MNm]}; M_a = -20 \text{ [MNm]}.$$

19. Az xyz koordináta-rendszerben adott az alábbi téglatestre ható erőrendszer.

$$B(2; 0; 0) \text{ [m]}; C(0; 8; 4) \text{ [m]}; \vec{F}_1 = (-10\vec{e}_x + 20\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (40\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_3 = (10\vec{e}_x - 40\vec{e}_y - 20\vec{e}_z) \text{ [N]}.$$

(MPt.I. 1.70d. alapján)

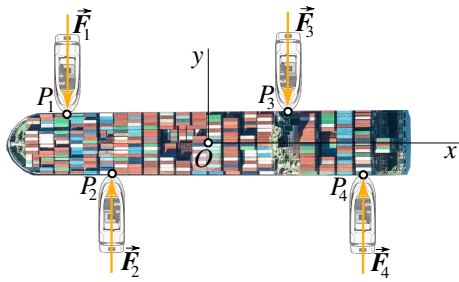
- Határozzuk meg a téglatestre ható erőrendszer O pontba redukált vektorkettősét!
- Döntsük el, hogy a kapott erőrendszer melyik osztályozási csoportba tartozik!

Megoldás:

$$\vec{F} = (20\vec{e}_y - 20\vec{e}_z) \text{ [N]}; \vec{M}_O = (40\vec{e}_y) \text{ [Nm]}; \text{II.b erőcsavar.}$$

20. Egy teherhajót négy tolóhajó mozgat. A tolóerők ($\vec{F}_i, i = 1, \dots, 4$) az alábbi ábra szerint adottak.

(MPt.I. 1.77 alapján)

$$P_1(-60; 20) \text{ [m]}; P_2(-40; -20) \text{ [m]};$$

$$P_3(30; 20) \text{ [m]}; P_4(60; -20) \text{ [m]};$$

$$F_1 = 2 \text{ [kN]}; F_2 = 8 \text{ [kN]}; F_3 = 4 \text{ [kN]}; F_4 = 3 \text{ [kN]};$$

(a) Redukáljuk az erőrendszert az O pontba!

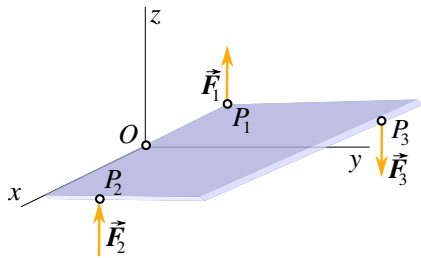
(b) Határozzuk meg a K erőközpontot!

Megoldás:

$$\vec{F} = (5\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{M}_O = (-140\vec{e}_z) \text{ [kNm]}; \vec{r}_K = (-28\vec{e}_x - 68\vec{e}_y) \text{ [m]}.$$

21. Adott az xy síkban elhelyezkedő lemezre ható párhuzamos erőrendszer.

(MPt.I. 1.78 alapján)

$$P_1(-4; 0; 0) \text{ [m]}; P_2(4; 3; 0) \text{ [m]}; P_3(-2; 8; 0) \text{ [m]};$$

$$F_1 = 5 \text{ [kN]}; F_2 = 4 \text{ [kN]}; F_3 = 3 \text{ [kN]}$$

(a) Határozzuk meg az erőrendszer K erőközpontját!

Megoldás:

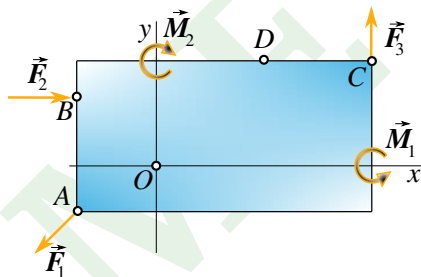
$$\vec{r}_K = (0, 3\vec{e}_x - 2\vec{e}_y) \text{ [m]}$$

22. Adott az alábbi ábrán vázolt testre ható erőrendszer.

$$\vec{F}_1 = (-2\vec{e}_x - 3\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (3\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_3 = (\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{M}_1 = (2\vec{e}_z) \text{ [Nm]}; \vec{M}_2 = (-4\vec{e}_z) \text{ [Nm]};$$

$$A(-4; -2) \text{ [m]}; B(-4, 2) \text{ [m]}; C(8, 4) \text{ [m]}; D(4, 4) \text{ [m]}$$

(MPt.I. 1.55. alapján)

(a) Számítsuk ki az erőrendszer nyomatékát az O , illetve a D pontra!

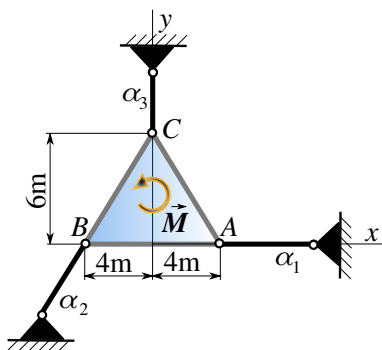
(b) Helyettesítse az erőrendszert az eredőjével: először x tengely G , majd az y tengely H pontjában!

Megoldás:

$$\vec{M}_O = (8\vec{e}_z) \text{ [Nm]}; \vec{M}_D = (20\vec{e}_z) \text{ [Nm]}; \vec{r}_G = (-4\vec{e}_x) \text{ [m]}; \vec{r}_H = (-8\vec{e}_y) \text{ [m]};$$

23. Az alábbi testre a rudas megtámasztásokon átmenő α_i hatásvonalakon működő ismeretlen \vec{F}_i támasztóerők, valamint az ismert \vec{M} erőpár hat ($i = 1, 2, 3$).

(N.F. 14 alapján)

$$\vec{M} = (12\vec{e}_z) \text{ [Nm]}$$

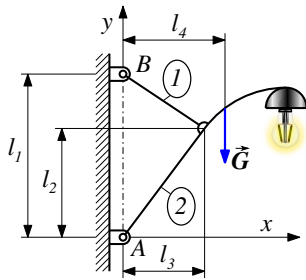
(a) Számítsuk ki az \vec{F}_1 , \vec{F}_2 és \vec{F}_3 ismeretlen erőket!

Megoldás:

$$\vec{F}_1 = (-2\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_2 = (2\vec{e}_x + 3\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_3 = (-3\vec{e}_y) \text{ [N]};$$

24. Adott az ábrán látható lámpa terhelése és felfüggesztése.

(K. I. 2-6 alapján)

$$G = 600 \text{ [N]}, l_1 = 3 \text{ [m]}, l_2 = 2,7 \text{ [m]}, l_3 = 1 \text{ [m]}, l_4 = 1,2 \text{ [m]}$$

(a) Határozzuk meg az 1-es és a 2-es rudak által az A illetve a B támaszokra kifejtett erők nagyságát!

(b) Írjuk fel az \vec{F}_A és \vec{F}_B támasztóerőket!

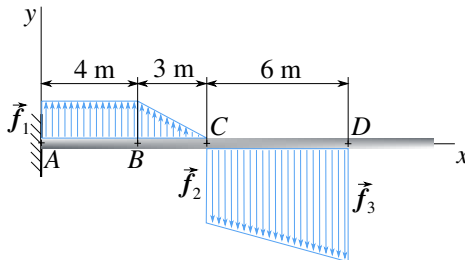
Megoldás:

$$F_A = 579,99 \text{ [N]}; F_B = 250,57 \text{ [N]}; \vec{F}_A = (240\vec{e}_x + 528\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (-240\vec{e}_x + 72\vec{e}_y) \text{ [N]}.$$

25. Adott az ABCD vízszintes gerenda geometriája és megoszló terhelése.

(N.F. 15 alapján)

$$\vec{f}_1 = (2\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right]; \vec{f}_2 = (-4\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right]; \vec{f}_3 = (-6\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right];$$

(a) Redukáljuk az x-tengely mentén megoszló erőrendszert az A pontba!

(b) Határozzuk meg a megoszló erőrendszer centrális egyenesének x_E koordinátáját!

(c) Számítsuk ki a támasztó erőket!

Megoldás:

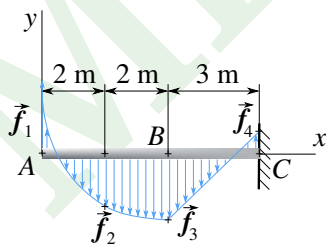
$$\vec{F} = (-19\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{M}_A = (-275\vec{e}_z) \text{ [Nm]}; x_E = 14,47 \text{ [m]};$$

$$F_{Ay} = 19 \text{ [N]}; M_{\alpha A} = 275 \text{ [Nm]}.$$

26. Adott az ábrán látható megoszló erőrendszer, mely az AB szakaszon másodfokú parabola, míg a BC szakaszon lineárisan változik.

$$\vec{f}_1 = (4\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right]; \vec{f}_2 = (-2\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right]; \vec{f}_3 = (-3\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right]; \vec{f}_4 = (\vec{e}_y) \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right];$$

(N.F. 16 alapján)

(a) Redukálja az erőrendszert a C pontba!

(b) A C pontnál lévő rögzítés helyett hol és milyen helyzetű rúddal lehet megtámasztani a tartót?

(c) Mekkora lesznek az A és B pontoknál a támasztóerők, ha ezeken a helyeken a tartót egy-egy y-irányú rúddal megtámasztjuk, és a tartó egyensúlyban van?

$$\text{Megoldás: } \vec{F} = (-7,6\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{M}_C = (21,5\vec{e}_z) \text{ [Nm]};$$

$$\vec{r}_{CE} = (-2,8043\vec{e}_x) \text{ [m]}; y\text{-irányú}; F_{Ay} = 0,375 \text{ [N]}; F_{By} = 8,042 \text{ [N]}.$$

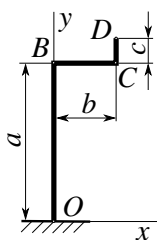
27. Ismert az OBCD törtvonal a következő adatokkal: $a = 120 \text{ [mm]}$, $b = 50 \text{ [mm]}$, $c = 20 \text{ [mm]}$.

(MPt.I. 152 alapján)

(a) Határozzuk meg a törtvonal O pontra számított \vec{S}_O statikai nyomatékát!

(b) Határozzuk meg a B pontra számított \vec{S}_B statikai nyomatékot!

(c) Adjuk meg a törtvonal súlypontjának x_S és y_S koordinátáit!

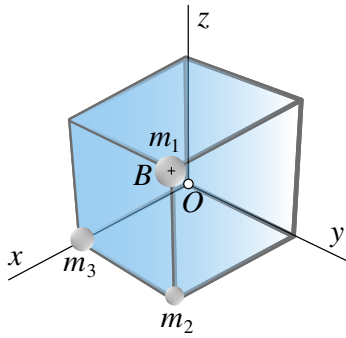
Megoldás:

$$\vec{S}_O = (2250\vec{e}_x + 15800\vec{e}_y) \text{ [mm}^2\text{]}; \vec{S}_B = (2250\vec{e}_x - 7000\vec{e}_y) \text{ [mm}^2\text{]};$$

$$x_S = 11,84 \text{ [mm]}; y_S = 83,16 \text{ [mm]}.$$

28. Adott egy anyagi pontokból álló skalárrendszer.

(N.F. 17 alapján)

$$m_1 = 5 \text{ [kg]}; m_2 = 2 \text{ [kg]}; m_3 = 3 \text{ [kg]};$$

$$\vec{r}_B = (4\vec{e}_x + 4\vec{e}_y + 3\vec{e}_z) \text{ [m]};$$

- Számítsuk ki a tömegpontrendszer O , illetve B pontokra vonatkozó \vec{S}_O , illetve \vec{S}_B statikai nyomatékát!
- Határozzuk meg a tömegközéppont helyét!

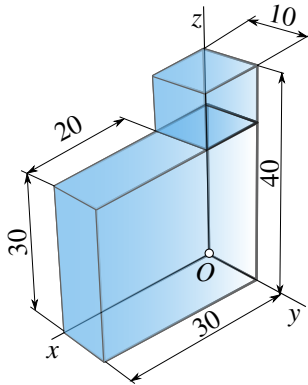
Megoldás:

$$\vec{S}_O = (40\vec{e}_x + 28\vec{e}_y + 15\vec{e}_z) \text{ [kgm]}; \vec{S}_B = (-12\vec{e}_y - 15\vec{e}_z) \text{ [kgm]};$$

$$\vec{r}_T = (4\vec{e}_x + 2,8\vec{e}_y + 1,5\vec{e}_z) \text{ [m]}.$$

29. Adott az ábrán vázolt homogén test.

(N.F. 18 alapján)

- Határozzuk meg a homogén test súlypontját!
- Hogyan változik a súlypont helye, ha a test $10 \times 10 \times 10$ -es felső kocka része a többihez képest kétszerakkora sűrűségű anyagból készül?

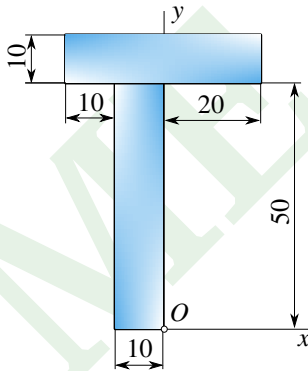
Megoldás:

$$\vec{r}_S = (14\vec{e}_x + 5\vec{e}_y + 17\vec{e}_z) \text{ [mm]};$$

$$\vec{r}'_S = (13,1\vec{e}_x + 5\vec{e}_y + 18,6\vec{e}_z) \text{ [mm]}.$$

30. Ismert az ábrán vázolt homogén síkbeli alakzat.

(N.F. 19 alapján)

- Számítsuk ki a keresztmetszet x -tengelyre számított S_x és y -tengelyre számított S_y statikai nyomatékát!
- Határozzuk meg az O pontra számított \vec{S}_O statikai nyomatékot!
- Adjuk meg a keresztmetszet súlypontjának \vec{r}_S helyvektorát!

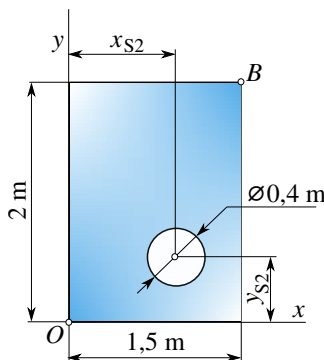
Megoldás:

$$S_x = 34\,500 \text{ [mm}^3\text{]}; S_y = -2\,500 \text{ [mm}^3\text{]}; \vec{S}_O = (-2\,500\vec{e}_x + 34\,500\vec{e}_y) \text{ [mm}^3\text{]};$$

$$\vec{r}_S = (-2,7\vec{e}_x + 38,3\vec{e}_y) \text{ [mm]}.$$

31. Ismert a kör alakú furattal gyengített homogén test síkmetszetének O pontra számított statikai nyomatéka.

$$\vec{S}_O = (2,1118\vec{e}_x + 2,9246\vec{e}_y) \text{ [m}^3\text{]} \quad (\text{MPt.I. 150 alapján})$$

- Határozzuk meg a körközéppont \vec{r}_{S2} súlypontjának koordinátáit!
- Határozzuk meg a B pontra számított \vec{S}_B statikai nyomatékot!
- Adjuk meg a keresztmetszet súlypontjának \vec{r}_S helyvektorát!

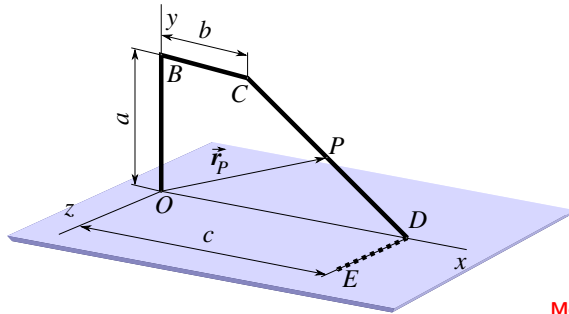
Megoldás:

$$x_{S2} = 1\,100 \text{ [mm]}; y_{S2} = 600 \text{ [mm]}; \vec{S}_B = (-2,1997\vec{e}_x - 2,8240\vec{e}_y) \text{ [m}^3\text{]};$$

$$\vec{r}_S = (0,7347\vec{e}_x + 1,0175\vec{e}_y) \text{ [m]}.$$

32. Ismert az $OBCD$ törtvonal a következő adatokkal: $a = 6$ [m], $b = 4$ [m], $c = 12$ [m], valamint a P pont, mely szintén az xy síkban fekszik. $\vec{r}_P = (8\vec{e}_x + 3\vec{e}_y)$ [m].

(MPt.I. 155 alapján)

- Számítsuk ki az $OBCD$ törtvonal P pontra vonatkozó \vec{S}_P statikai nyomatékát!
- Mekkora a \overline{DE} szakasszal kiegészített törtvonal P pontra számított \vec{S}_P^* statikai nyomatéka, ha $\overline{DE} = 4$ [m]?
- Határozzuk meg az $OBCD$ (\vec{r}_{S1}), illetve az $OBCDE$ törtvonalak (\vec{r}_{S2}) súlypontjait!

Megoldás:

$$\vec{S}_P = (-72\vec{e}_x + 12\vec{e}_y) [\text{m}^2]; \vec{S}_P^* = (-56\vec{e}_x + 8\vec{e}_z) [\text{m}^2];$$

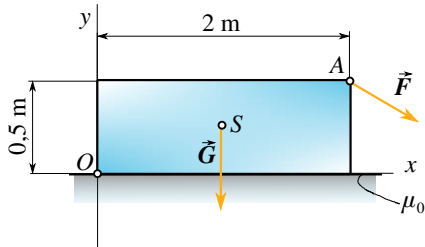
$$x_{S1} = 4,4 [\text{m}]; y_{S1} = 3,6 [\text{m}]; z_{S1} = 0 [\text{m}].$$

$$x_{S2} = 5,6 [\text{m}]; y_{S2} = 3 [\text{m}]; z_{S2} = 0,3 [\text{m}];$$

33. Vízszintes érdes talajra – kezdősebesség nélkül – helyezett \vec{G} súlyú testre ismert \vec{F} erő hat. A nyugvásbeli súrlódási tényező μ_0 .

$$\vec{G} = (-800\vec{e}_y) [\text{N}], \vec{F} = (300\vec{e}_x - 200\vec{e}_y) [\text{N}], \mu_0 = 0,35.$$

(MPt.I. 5.2 alapján)

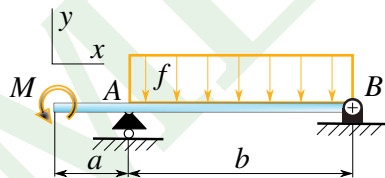
- Feltételezve, hogy a test nyugalomban marad, határozzuk meg a támasztó ER \vec{F}_α eredőjét, x_C helyét!
- Írjuk fel a centrális egyenes egyenletét!
- A megadott μ_0 esetén nyugalomban marad-e a test?

Megoldás:

$$\vec{F}_\alpha = (-300\vec{e}_x + 1000\vec{e}_y) [\text{N}]; x_C = 1,35 [\text{m}], y = -3,3x + 4,5; \text{igen } (\mu_0 > \mu_0^{\text{min}}).$$

34. Határozza meg az alábbi tartó támasztóerő rendszerét!

(MPt.I. 5.6 alapján)

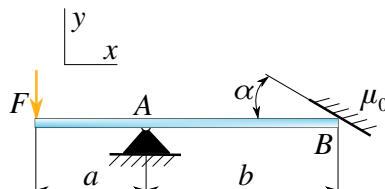
$$a = 2 [\text{m}], b = 6 [\text{m}], M = 36 [\text{kNm}], f = 2 \left[\frac{\text{kN}}{\text{m}} \right].$$

Megoldás:

$$\vec{F}_A = (12\vec{e}_y) [\text{kN}]; \vec{F}_B = \vec{0} [\text{kN}].$$

35. Határozza meg az alábbi tartó támasztóerő rendszerét!

(MPt.I. 5.8 alapján)

$$a = 2 [\text{m}], b = 4 [\text{m}], \alpha = 30^\circ,$$

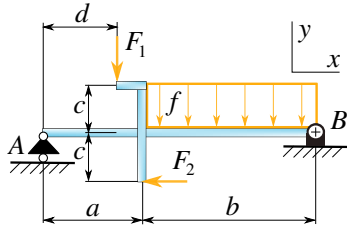
$$F = 4 [\text{kN}], \mu_0 = 0.$$

Megoldás:

$$\vec{F}_A = (1,154\vec{e}_x + 6\vec{e}_y) [\text{kN}]; \vec{F}_B = (-1,154\vec{e}_x - 2\vec{e}_y) [\text{kN}].$$

36. Határozza meg az alábbi tartó támasztóerő rendszerét!

(MPt.I. 5.13 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, b = 4 \text{ [m]}, c = 1 \text{ [m]}, d = 1,5 \text{ [m]},$$

$$F_1 = 600 \text{ [N]}, F_2 = 500 \text{ [N]}, f = 100 \left[\frac{\text{N}}{\text{m}} \right].$$

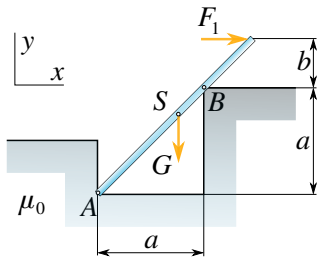
Megoldás:

$$\vec{F}_A = (500\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (500\vec{e}_x + 500\vec{e}_y) \text{ [N]}.$$

37. Adott az A és B helyeken sima ($\mu_0 = 0$) felületeknek támaszkodó \vec{G} súlyú homogén prizmatikus rúd.

(MPt.I. 5.31 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, b = 1 \text{ [m]}, G = 100 \text{ [N]}$$

(a) Feltételezve, hogy a test nyugalomban marad, határozzuk meg az F_1 maximális értékét ha $F_1 > 0$, illetve ha $F_1 < 0$!

(b) Mekkoraak a fenti esetekben a támasztóerők?

Megoldás:

$$\vec{F}_1 = (83,3\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_A = (16,6\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (-100\vec{e}_x + 100\vec{e}_y) \text{ [N]};$$

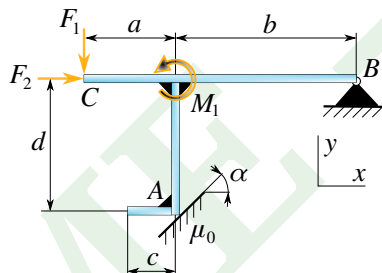
$$\vec{F}_1 = (-50\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_A = (50\vec{e}_x + 100\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_B = \vec{0} \text{ [N]}.$$

38. Adott az ábrán látható egyszerű szerkezet.

(MPt.I. 5.21 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, b = 4 \text{ [m]}, c = 1 \text{ [m]}, d = 3 \text{ [m]}, \alpha = 45^\circ,$$

$$F_1 = 6 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, M_1 = 13 \text{ [kNm]}$$

Feltételezve, hogy az A támaszhely sima ($\mu_0 = 0$) falfelület, keressük az A és B pontoknál ébredő támasztóerőket!

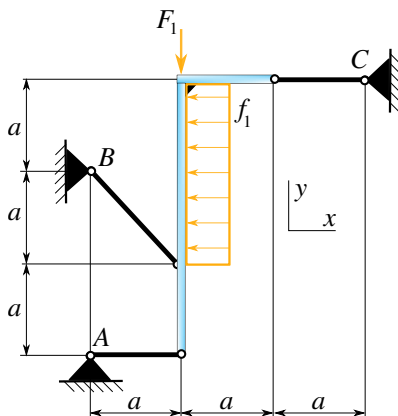
Megoldás:

$$\vec{F}_A = (-7\vec{e}_x + 7\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (5\vec{e}_x - \vec{e}_y) \text{ [kN]}.$$

39. Adott az ábrán látható rudas megtámasztású egyszerű szerkezet. Határozzuk meg a támasztóerő rendszert!

(MPt.I. 5.34 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, F_1 = 8 \text{ [kN]}, f_1 = 2 \left[\frac{\text{kN}}{\text{m}} \right]$$

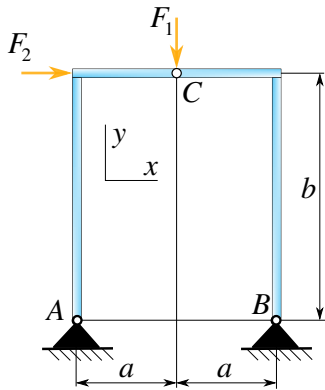

Megoldás:

$$\vec{F}_A = \vec{F}_C = (8\vec{e}_x) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (-8\vec{e}_x + 8\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$$

40. Határozzuk meg az alábbi tartó támasztóerő rendszerét!

(MPt.I. 5.22 alapján)

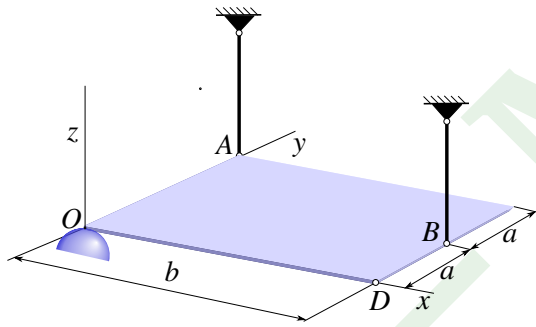
$$a = 2 \text{ [m]}, b = 5 \text{ [m]}, F_1 = 100 \text{ [kN]}, F_2 = 50 \text{ [kN]}.$$

Megoldás:

$$\vec{F}_A = (-5\vec{e}_x - 12,5\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (-45\vec{e}_x + 112,5\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$$

41. Elhanyagolható súlyú lemezt az A és B helyen mindkét végén gömbcsuklóval ellátott súlytalan rúddal, és az O pontban \vec{e}_z normálisú sima ($\mu_0 = 0$) felülettel támasztunk meg.

(MPt.I. 5.47 alapján)

$$a = 1 \text{ [m]}, b = 3 \text{ [m]}$$

- Milyen tartományban lehet a lemezt az $\vec{F} = -F\vec{e}_z$ erővel terhelni, hogy egyensúlyban maradjon?
- Határozza meg a támasztóerőket, ha az $\vec{F}_1 = (-5\vec{e}_z) \text{ [kN]}$ erő a D pontban hat!

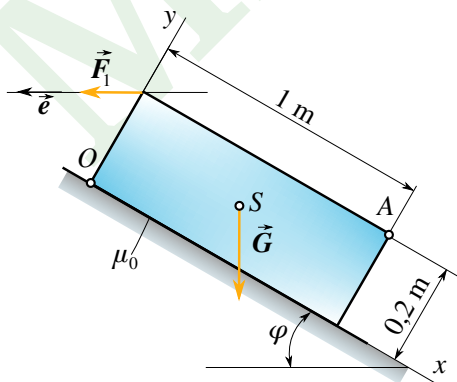
Megoldás:

Az ABOD trapézban belül;

$$\vec{F}_A = (-2,5\vec{e}_z) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (5\vec{e}_z) \text{ [kN]}; \vec{F}_O = (2,5\vec{e}_z) \text{ [kN]}.$$

42. Érdes, φ hajlásszögű lejtőre – kezdősebesség nélkül – helyezünk egy \vec{G} súlyú testet, melyre ismeretlen $\vec{F}_1 = F_1\vec{e}$ erő hat. A nyugalásbeli súrlódási tényező μ_0 .

(MPt.I. 5.3 alapján)

$$\vec{G} = (6\vec{e}_x - 8\vec{e}_y) \text{ [kN]},$$

$$\vec{e} = (-0,8\vec{e}_x - 0,6\vec{e}_y) [-],$$

$$\mu_0 = 0,3, \varphi = 30^\circ$$

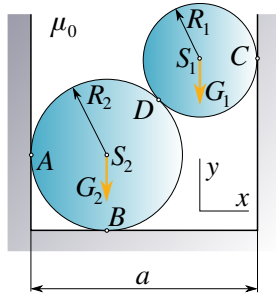
- Határozza meg, hogy F_1 milyen értékei mellett lehet a test nyugalomban!

Megoldás:

$$3,67 \text{ [kN]} \leq F_1 \leq 13,55 \text{ [kN]}.$$

43. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet, feltételezve, hogy az érintkező felületek simák ($\mu_0 = 0$).

$R_1 = 0,2 \text{ [m]}, R_2 = 0,3 \text{ [m]}, a = 0,9 \text{ [m]}$, (MPt.I. 5.57 alapján)

$G_1 = 60 \text{ [N]}, G_2 = 90 \text{ [N]}$

- (a) Határozza meg az alábbi szerkezet támasztóerőit!
- (b) Keressük meg a két test között átvadódó \vec{F}_{21} belső erőt!

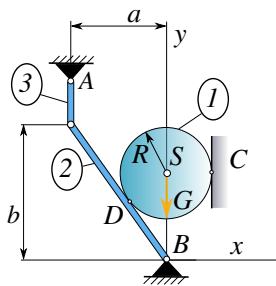
Megoldás:

$\vec{F}_A = (80\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (150\vec{e}_y) \text{ [N]};$

$\vec{F}_C = (-80\vec{e}_x) \text{ [N]}; \vec{F}_{21} = (80\vec{e}_x + 60\vec{e}_y) \text{ [N]}.$

44. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet, feltételezve, hogy az érintkező felületek simák ($\mu_0 = 0$). A támasztó rudak súlyától eltekintünk.

(MPt.I. 5.60 alapján)

$R = 1,5 \text{ [m]}, a = 3 \text{ [m]}, b = 4 \text{ [m]}, G = 6 \text{ [kN]}$

- (a) Határozza meg az alábbi szerkezet támasztóerőit!
- (b) Keressük meg a testek között átvadódó belső erőket!

Megoldás:

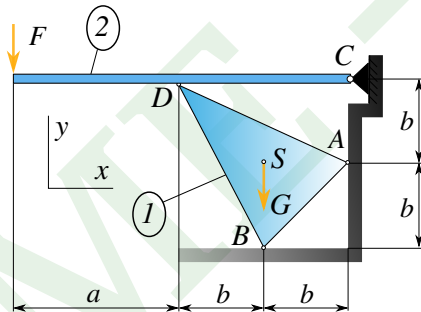
$\vec{F}_A = (6, 6\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (8\vec{e}_x - 0, 6\vec{e}_y) \text{ [kN]};$

$\vec{F}_C = (-8\vec{e}_x) \text{ [kN]};$

$\vec{F}_{12} = (-8\vec{e}_x - 6\vec{e}_y) \text{ [kN]}, \vec{F}_{23} = (-6, 6) \text{ [kN]}.$

45. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet, feltételezve, hogy az érintkező felületek simák ($\mu_0 = 0$).

(MPt.I. 5.61 alapján)

$F = 2 \text{ [kN]}, a = 4 \text{ [m]}, b = 2 \text{ [m]}, G = 3 \text{ [kN]}$

- (a) Határozza meg az alábbi szerkezet támasztóerőit!
- (b) Keressük meg a két test között átvadódó belső erőt!

Megoldás:

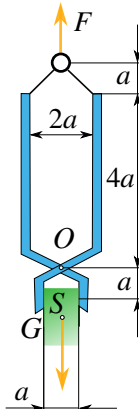
$\vec{F}_A = (-4\vec{e}_x) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (7\vec{e}_y) \text{ [kN]};$

$\vec{F}_C = (4\vec{e}_x - 2\vec{e}_y) \text{ [kN]};$

$\vec{F}_{12} = (-4\vec{e}_x + 4\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$

46. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet, feltételezve, hogy az érintkező felületek között a tapadási súrlódási együttható μ_0 .

(MPt.I. 5.70 alapján)

$F = G = 50 \text{ [kN]}, a = 4 \text{ [m]}, \mu_0 = 0,3$

- (a) Határozza meg, hogy a vázolt összetett szerkezet képes-e megtartani a G súlyú testet!
- (b) Mekkora az ehhez minimálisan szükséges súrlódási tényező?

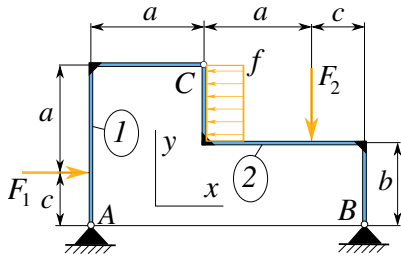
Megoldás:

igen; $\mu_0^{\min} = 0,18.$

47. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet. A rudak súlya elhanyagolható.

$a = 2 \text{ [m]}, b = 1,5 \text{ [m]}, c = 1 \text{ [m]}, F_1 = 3 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, f = 4 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$

(MPt.I. 5.73 alapján)

- (a) Rajzolja fel a szerkezetet a C ponti szétvágás után, bejelölve a belső erőket!
- (b) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A és \vec{F}_B)!
- (c) Számítsa ki az elvágási helyen ébredő belső erőt (\vec{F}_{12})!

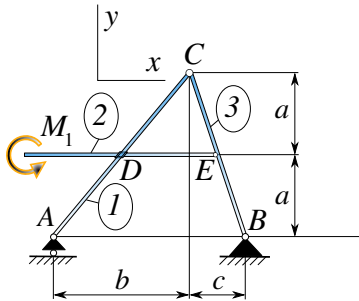
Megoldás:

$\vec{F}_A = (-0,3\vec{e}_x + 2,5\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (3,3\vec{e}_x - 0,5\vec{e}_y) \text{ [kN]};$
 $\vec{F}_{12} = (2,6\vec{e}_x + 2,5\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$

48. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet. A rudak súlya elhanyagolható.

$a = 3 \text{ [m]}, b = 5 \text{ [m]}, c = 2 \text{ [m]}, M_1 = 7 \text{ [kNm]}$

(MPt.I. 5.77 alapján)

- (a) Rajzolja fel a szerkezetet a három részre való szétvágás után, jelölve a belső erőket!
- (b) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A és \vec{F}_B)!
- (c) Számítsa ki az ébredő belső erőket ($\vec{F}_{12}, \vec{F}_{23}, \vec{F}_{13}$)!

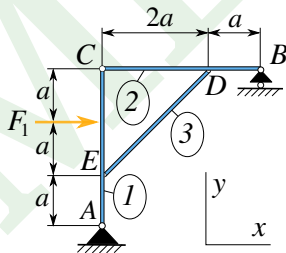
Megoldás:

$\vec{F}_A = (1\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (-1\vec{e}_y) \text{ [kN]};$
 $\vec{F}_{12} = (2\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_{13} = (-\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_{23} = (2\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$

49. Tekintsük az alábbi összetett szerkezetet. A rudak súlya elhanyagolható.

$a = 2 \text{ [m]}, F_1 = 12 \text{ [kN]}$

(MPt.I. 5.79 alapján)

- (a) Rajzolja fel a szerkezetet a három részre való szétvágás után, jelölve a belső erőket!
- (b) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A és \vec{F}_B)!
- (c) Számítsa ki az ébredő belső erőket ($\vec{F}_{12}, \vec{F}_{23}, \vec{F}_{13}$)!

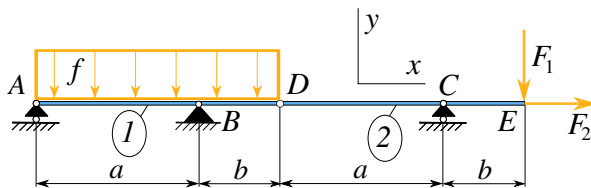
Megoldás:

$\vec{F}_A = (-12\vec{e}_x - 8\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (8\vec{e}_y) \text{ [kN]};$
 $\vec{F}_{12} = (12\vec{e}_x + 4\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_{13} = (-12\vec{e}_x - 12\vec{e}_y) \text{ [kN]} = \vec{F}_{32}.$

50. Adott az alábbi Gerber-tartó geometriája, terhelése és megtámasztási módja.

$a = 2 \text{ [m]}, b = 1 \text{ [m]}, F_1 = 6 \text{ [kN]}, F_2 = 4 \text{ [kN]}, f = 6 \text{ [kN/m]}$

(MPt.I. 5.90 alapján)

- (a) Rajzolja fel a szerkezetet a szétvágás után, jelölve a belső erőket!
- (b) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A, \vec{F}_B és \vec{F}_C)!
- (c) Számítsa ki az ébredő belső erőt (\vec{F}_{12})!

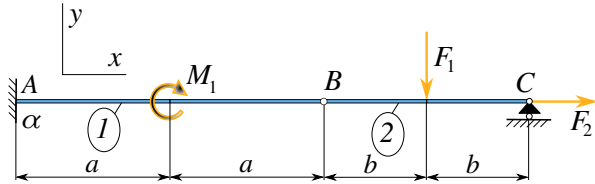
Megoldás:

$\vec{F}_A = (6\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (-4\vec{e}_x + 9\vec{e}_y) \text{ [kN]};$
 $\vec{F}_C = (9\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_{12} = (-4\vec{e}_x - 3\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$

51. Adott az alábbi Gerber-tartó geometriája, terhelése és megtámasztási módja.

$a = 3 \text{ [m]}, b = 2 \text{ [m]}, F_1 = 6 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, M_1 = 4 \text{ [kNm]}$

(MPt.I. 5.91 alapján)

- (a) Rajzolja fel a szerkezetet a szétvágás után, jelölve a belső erőket!
- (b) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A , \vec{F}_C és $\vec{M}_{\alpha A}$)!
- (c) Számítsa ki az ébredő belső erőt (\vec{F}_{12})!

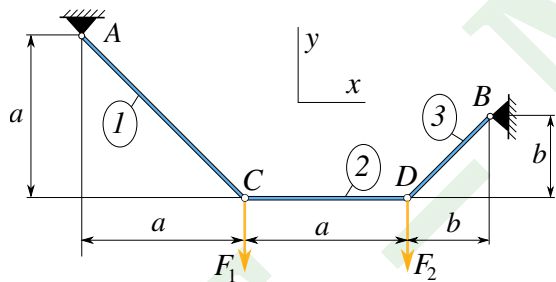
Megoldás:

$\vec{F}_A = (-2\vec{e}_x + 3\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{M}_{\alpha A} = (22\vec{e}_z) \text{ [kNm]};$
 $\vec{F}_C = (3\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_{12} = (-2\vec{e}_x + 3\vec{e}_y) \text{ [kN]}.$

52. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája és megtámasztási módja.

$a = 4 \text{ [m]}, b = 2 \text{ [m]}, F_1 = 120 \text{ [N]}$

(MPt.I. 5.94 alapján)

- (a) Határozza meg az F_2 erőt, ha a szerkezet tartós nyugalomban van!
- (b) Rajzolja fel a szerkezetet a szétvágás után, jelölve a belső erőket!
- (c) Határozza meg a szerkezetet támasztó külső erőket (\vec{F}_A , \vec{F}_B)!
- (d) Számítsa ki az ébredő belső rúderőket (N_1 , N_2 , N_3)!

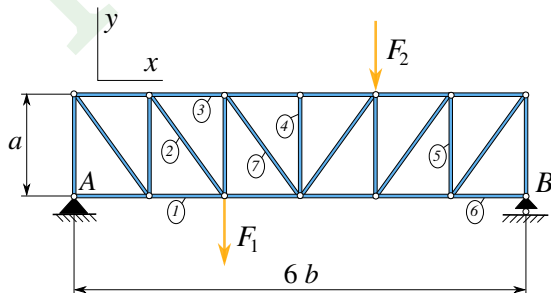
Megoldás:

$F_2 = 120 \text{ [N]}; \vec{F}_A = (-120\vec{e}_x + 120\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_B = (120\vec{e}_x + 120\vec{e}_y) \text{ [N]}; N_1 = 169,7 \text{ [N]}; N_2 = 120 \text{ [N]}; N_3 = 169,7 \text{ [N]}.$

53. Adott az alábbi rácsos szerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

$a = 4 \text{ [m]}, b = 3 \text{ [m]}, F_1 = F_2 = 4 \text{ [kN]}$

(MPt.I. 5.102 alapján)

- (a) Határozza meg a szerkezet külső támasztóerő-rendszerét (\vec{F}_A , \vec{F}_B)!
- (b) Számítsa ki a belső (rúd)erőket (N_i , $i = 1, \dots, 7$)!

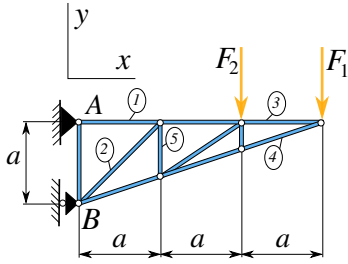
Megoldás:

$\vec{F}_A = (4\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (4\vec{e}_y) \text{ [kN]};$
 $N_1 = 3 \text{ [kN]}, N_2 = 5 \text{ [kN]}, N_3 = -6 \text{ [kN]}; N_5 = -4 \text{ [kN]};$
 $N_4 = N_6 = N_7 = 0.$

54. Adott az alábbi rácsos szerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

$a = 3 \text{ [m]}, F_1 = 3 \text{ [kN]}, F_2 = 4 \text{ [kN]}$

(MPt.I. 5.106 alapján)

(a) Határozza meg a szerkezet külső támasztóerő-rendszerét (\vec{F}_A, \vec{F}_B)!

(b) Számítsa ki a belső (rúd)erőket ($N_i, i = 1, \dots, 5$)!

Megoldás:

$\vec{F}_A = (-17\vec{e}_x + 7\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (17\vec{e}_x) \text{ [kN]};$

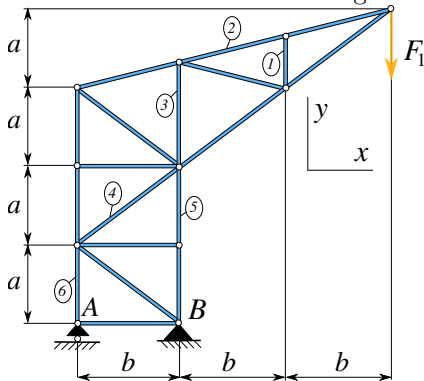
$N_1 = 17 \text{ [kN]}; N_2 = -2,83 \text{ [kN]}; N_3 = 9 \text{ [kN]};$

$N_4 = -9,48 \text{ [kN]}, N_5 = 2 \text{ [kN]}.$

55. Adott az alábbi rácsos szerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.I. 5.108 alapján)

$a = 3 \text{ [m]}, b = 4 \text{ [m]}, F_1 = 6 \text{ [kN]}$

(a) Határozza meg a szerkezet külső támasztóerő-rendszerét (\vec{F}_A, \vec{F}_B)!

(b) Számítsa ki a belső (rúd)erőket ($N_i, i = 1, \dots, 6$)!

Megoldás:

$\vec{F}_A = (-12\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_B = (18\vec{e}_y) \text{ [kN]};$

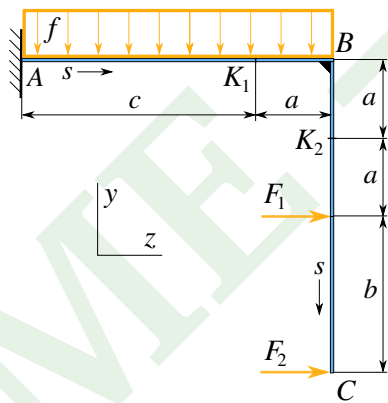
$N_1 = N_3 = N_4 = 0, N_2 = 12,37 \text{ [kN]}, N_5 = -18 \text{ [kN]}; N_6 = 12 \text{ [kN]}.$

56. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.7 alapján)

$a = 0,5 \text{ [m]}, b = 1 \text{ [m]}, c = 1,5 \text{ [m]},$

$F_1 = 3 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, f = 2 \text{ [kN/m]}$

- Határozza meg a szerkezet K_i ($i = 1, 2$) keresztmetszeteiben az igénybevételeket (N_i, T_i, M_{hi})!

Megoldás:

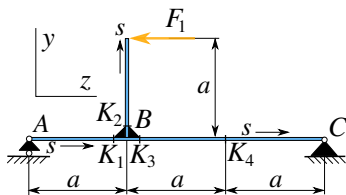
$N_1 = 5 \text{ [kN]}; T_1 = 1 \text{ [kN]}; M_{h1} = -6,75 \text{ [kNm]};$

$N_2 = 0 \text{ [kN]}; T_2 = -5 \text{ [kN]}; M_{h2} = -4,5 \text{ [kNm]}.$

57. Ismeretes a kéttámaszú tartó geometriája, terhelése és megtámasztása. A tartón kijelölt K_1, K_2 és K_3 keresztmetszetek a B keresztmetszet közvetlen közelében vannak (távolságukat B-től elhanyagolhatjuk).

$a = 0,2 \text{ [m]}, F_1 = 300 \text{ [N]}$

(MPt.II. 1.11 alapján)

(a) Számítsa ki a támasztóerő-rendszert (\vec{F}_A, \vec{F}_C)!

(b) Határozza meg a szerkezet K_i ($i = 1, 2, 3$) keresztmetszeteiben az igénybevételeket (N_i, T_i, M_{hi})!

(c) Ellenőrizze, hogy a kiszámolt igénybevételek hatására a K_1, K_2 és K_3 keresztmetszetek által közrefogott rész is egyensúlyban van-e!

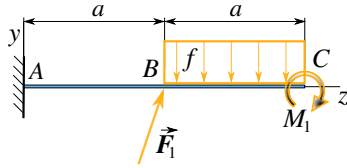
(d) Határozza meg a K_4 keresztmetszet igénybevételét!

Megoldás:

$\vec{F}_A = (100\vec{e}_y) \text{ [N]}; \vec{F}_C = (-100\vec{e}_y + 300\vec{e}_z) \text{ [N]}; N_1 = 0; T_1 = 100 \text{ [N]}; M_{h1} = -20 \text{ [Nm]}; N_2 = 0; T_2 = -300 \text{ [N]}; M_{h2} = -60 \text{ [Nm]}; N_3 = 300 \text{ [N]}; T_3 = 100 \text{ [N]}; M_{h3} = 40 \text{ [Nm]}; \text{igen}, N_4 = 300 \text{ [N]}; T_4 = 100 \text{ [N]}; M_{h4} = 20 \text{ [Nm]}.$

58. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.30 alapján)

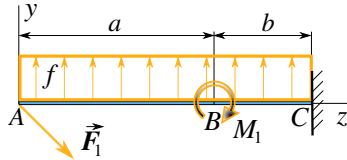

$a = 0,5 \text{ [m]}, \vec{F}_1 = (6\vec{e}_y + 2\vec{e}_z) \text{ [kN]}, M_1 = 1 \text{ [kNm]}, f = 4 \text{ [kN/m]}$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

59. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.31 alapján)

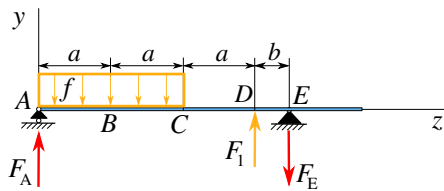

$a = 0,2 \text{ [m]}, b = 0,1 \text{ [m]}, f = 200 \text{ [kN/m]}, \vec{F}_1 = (-30\vec{e}_y + 30\vec{e}_z) \text{ [kN]}, M_1 = 3 \text{ [kNm]}$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

60. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése, megtámasztása és támasztóerő-rendszere.

(MPt.II. 1.34 alapján)

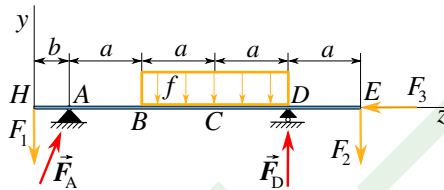

$a = 1 \text{ [m]}, b = 0,5 \text{ [m]}, f = 2,5 \text{ [kN/m]}, F_1 = 4 \text{ [kN]}, F_A = 3 \text{ [kN]}, F_E = 2 \text{ [kN]}$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

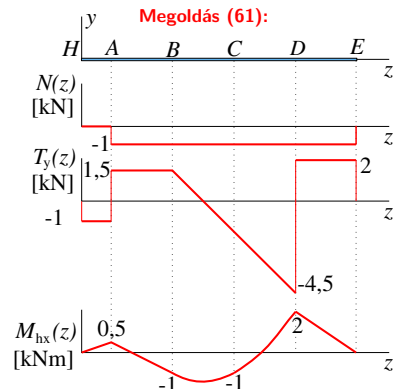
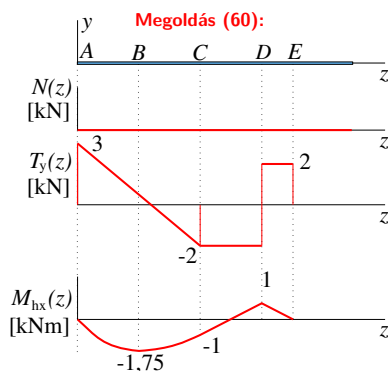
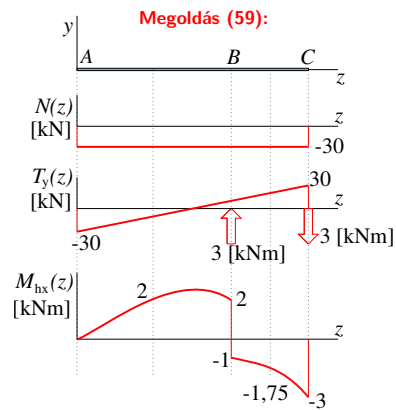
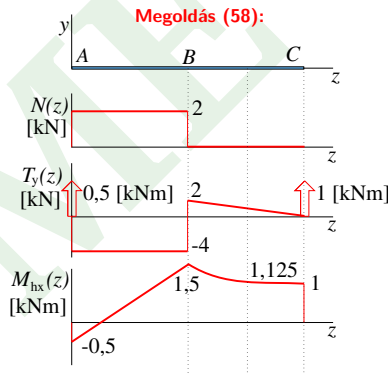
61. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése, megtámasztása és támasztóerő-rendszere.

(MPt.II. 1.35c alapján)

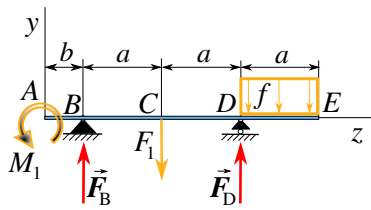
$a = 1 \text{ [m]}, b = 0,5 \text{ [m]}, f = 3 \text{ [kN/m]}, F_1 = F_3 = 1 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, \vec{F}_A = (2,5\vec{e}_y + \vec{e}_z) \text{ [kN]}, \vec{F}_D = (6,5\vec{e}_y) \text{ [kN]}$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

62. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése, megtámasztása és támasztóerő-rendszere.

(MPt.II. 1.45 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, b = 1 \text{ [m]}, f = 6 \text{ [kN/m]},$$

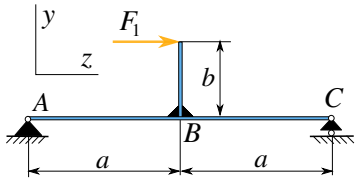
$$F_1 = 12 \text{ [kN]}, M_1 = 8 \text{ [kNm]}$$

$$\vec{F}_B = (5\vec{e}_y) \text{ [kN]}, \vec{F}_D = (19\vec{e}_y) \text{ [kN]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

63. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.37 alapján)

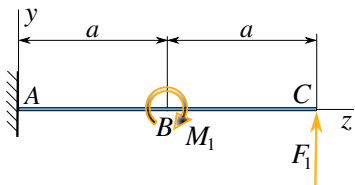

$$a = 0,2 \text{ [m]}, b = 0,1 \text{ [m]}, F_1 = 8 \text{ [kN]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

64. Adott az alábbi rúdszerkezet geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.43 alapján)

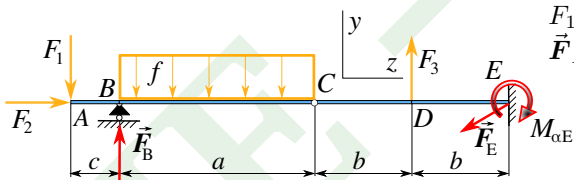

$$a = 0,2 \text{ [m]}, F_1 = 200 \text{ [N]}, M_1 = 60 \text{ [Nm]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

65. Adott az alábbi Gerber-tartó geometriája, megtámasztása, terhelése és támasztóerő-rendszere.

(MPt.II. 1.46 alapján)

$$a = 2 \text{ [m]}, b = 1 \text{ [m]}, c = 0,5 \text{ [m]},$$

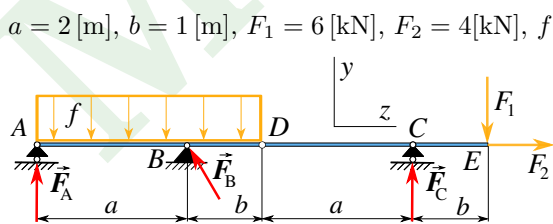
$$F_1 = 4 \text{ [kN]}, F_2 = 2 \text{ [kN]}, F_3 = 4 \text{ [kN]},$$

$$\vec{F}_B = (9\vec{e}_y) \text{ [kN]}, \vec{F}_E = (-\vec{e}_y - 2\vec{e}_z) \text{ [kN]}, M_{\alpha E} = 2 \text{ [kNm]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

66. Adott az alábbi Gerber-tartó geometriája, megtámasztása, terhelése és támasztóerő-rendszere.

(MPt.I. 5.90 alapján)

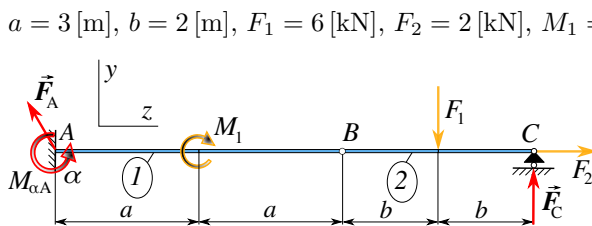
$$\vec{F}_A = (6\vec{e}_y) \text{ [kN]}, \vec{F}_C = (9\vec{e}_y) \text{ [kN]}$$

$$\vec{F}_B = (9\vec{e}_y - 4\vec{e}_z) \text{ [kN]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

67. Adott az alábbi Gerber-tartó geometriája, megtámasztása, terhelése és támasztóerő-rendszere.

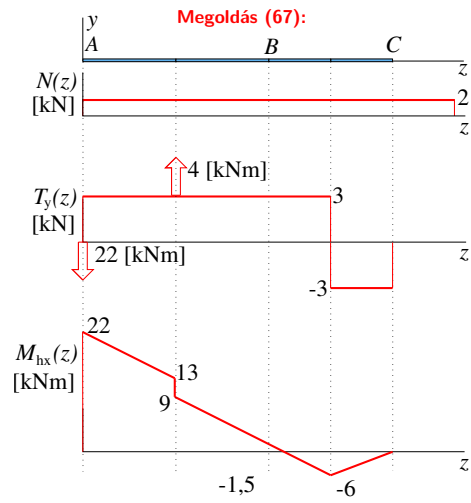
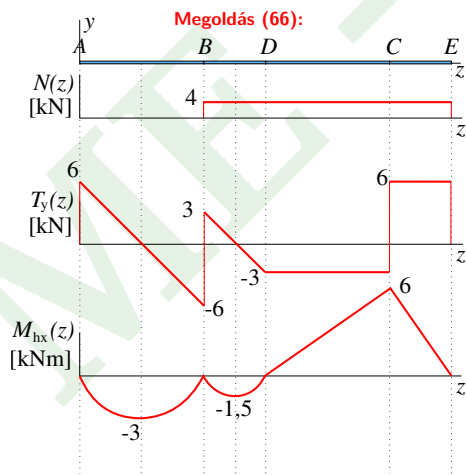
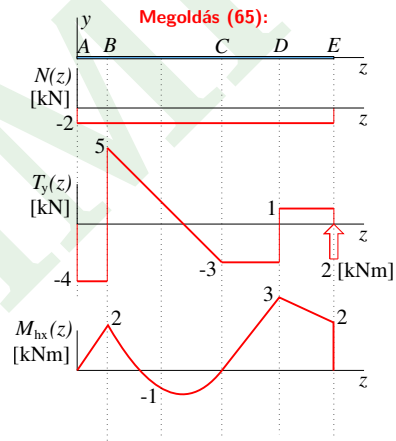
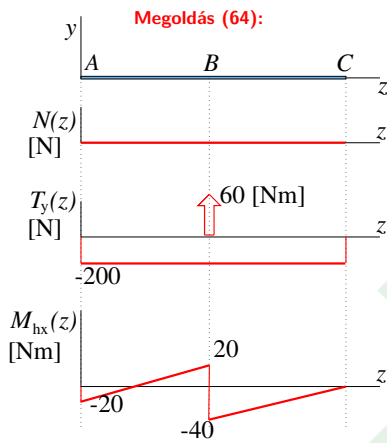
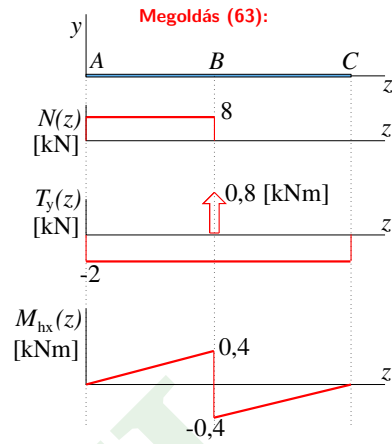
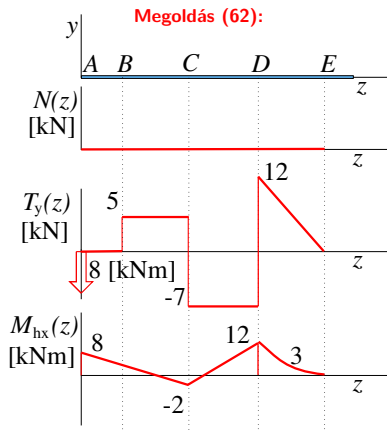
(MPt.I. 5.91 alapján)

$$\vec{F}_A = (3\vec{e}_y - 2\vec{e}_z) \text{ [kN]}, \vec{F}_C = (3\vec{e}_y) \text{ [kN]}$$

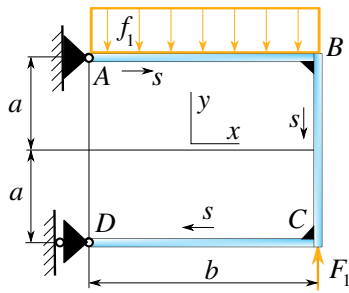
$$M_{\alpha A} = 22 \text{ [kNm]}$$

- Rajzolja meg az $N(z)$ rúderő, $T_y(z)$ nyíróerő és az $M_{hx}(z)$ hajlítónyomatéki ábrákat, a számszerű értékek megadásával!

68. Adott az alábbi kéttámaszú, törtvonalú tartó geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.54 alapján)

$$a = 1 \text{ [m]}, b = 3 \text{ [m]}, f_1 = 2 \text{ [kN/m]}, F_1 = 1 \text{ [kN]}$$

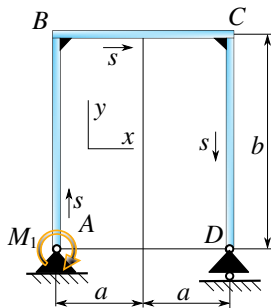
- Határozza meg a támasztóerő-rendszert!
- Határozza meg, hogyan változik a tartó mentén az $N(s)$ rúderő, $T(s)$ nyíróerő, majd rajzolja meg ezek függvényábráit!
- Rajzolja meg a tartó hajlítónyomatéki ábráját a már megrajzolt nyíróerő ábra alapján!

Megoldás:

$$\vec{F}_A = (-3 \vec{e}_x + 5 \vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_D = (3 \vec{e}_x) \text{ [kN]};$$

69. Adott az alábbi kéttámaszú, törtvonalú tartó geometriája, terhelése és megtámasztása.

(MPt.II. 1.58 alapján)

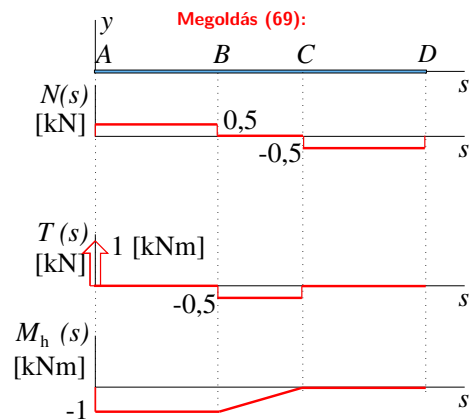
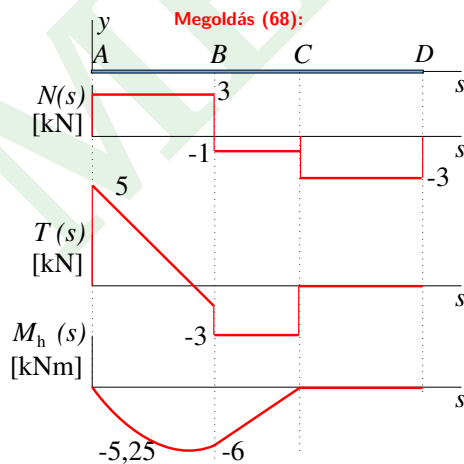

$$a = 1 \text{ [m]}, b = 3 \text{ [m]}, M_1 = 1 \text{ [kNm]}$$

- Határozza meg a támasztóerő-rendszert!
- Határozza meg, hogyan változik a tartó mentén az $N(s)$ rúderő, $T(s)$ nyíróerő, majd rajzolja meg ezek függvényábráit!
- Rajzolja meg a tartó hajlítónyomatéki ábráját a már megrajzolt nyíróerő ábra alapján!

Megoldás:

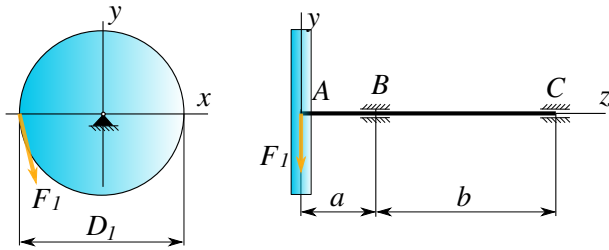
$$\vec{F}_A = (-0,5 \vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{F}_D = (0,5 \vec{e}_y) \text{ [kN]};$$

70. A tengelyszakasz bal oldali végéhez rögzített tárcsa kerületén ismert \vec{F}_1 erő hat.

$D_1 = 0,4 \text{ [m]}, a = 0,15 \text{ [m]}, b = 0,8 \text{ [m]}, \vec{F}_1 = (0,8\vec{e}_x - 2\vec{e}_y) \text{ [kN]}$

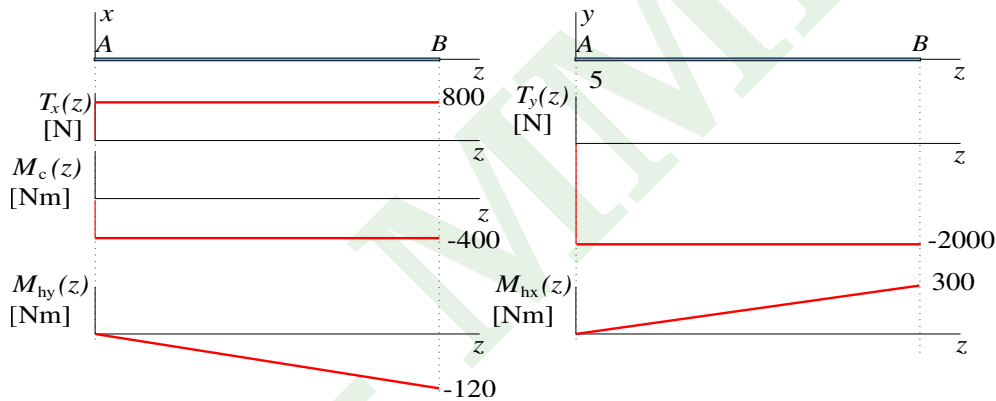
(MPt.II. 1.63 alapján)

- Helyettesítse az \vec{F}_1 erőt a z tengely A pontjába redukált $(\vec{F}, \vec{M}_A)_A$ vektorkettősével!
- Rajzolja meg az \overline{AB} szakasz igénybevételi ábráit!

Megoldás:

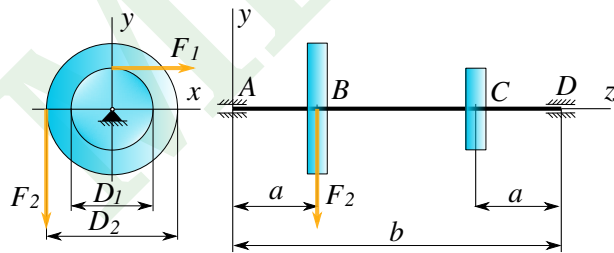
$\vec{F} = (0,8\vec{e}_x - 2\vec{e}_y) \text{ [kN]}; \vec{M}_A = (400\vec{e}_z) \text{ [Nm]}$

71. Tekintsük az alábbi, végein csapágyazott tengelyt, melyre egy D_1 és egy D_2 átmérőjű tárcsa van ékelve. A D_1 tárcsára ható F_1 erő ismert, míg a D_2 tárcsára ható F_2 erő ismeretlen.

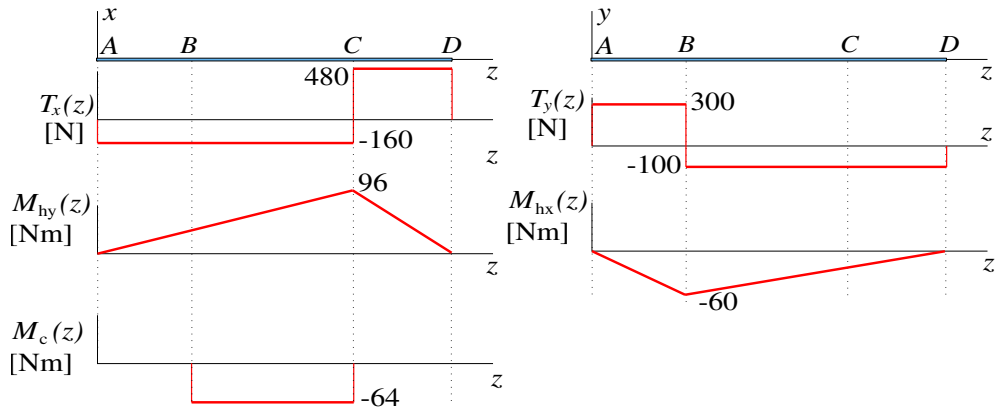
$D_1 = 0,2 \text{ [m]}, D_2 = 0,32 \text{ [m]}, a = 0,2 \text{ [m]}, b = 0,8 \text{ [m]}, F_1 = 640 \text{ [N]}$

(MPt.II. 1.65 alapján)

- Feltételezve, hogy a tengely állandó szögsebességgel forog, számítsa ki F_2 értékét!
- Határozza meg, hogyan változik a tartó mentén az $N(z)$ rúderő, $T(z)$ nyíróerő, majd rajzolja meg ezek függvényábráit!
- Rajzolja meg a tartó hajlítónyomatéki és csavarónyomatéki ábráit!

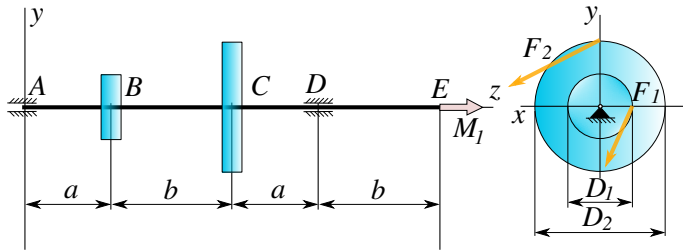
Megoldás: $F_2 = 400 \text{ [N]}$;

72. Adott az ábrán vázolt kéttárcsás tengelyre ható ER.

$$D_1 = 40 \text{ [m]}, D_2 = 80 \text{ [mm]}, a = 300 \text{ [mm]}, b = 400 \text{ [mm]}, \vec{F}_1 = (50\vec{e}_x - 100\vec{e}_y) \text{ [N]}, \vec{F}_2 = (150\vec{e}_x - 100\vec{e}_y) \text{ [N]}, \vec{M}_1 = (4\vec{e}_z) \text{ [Nm]}, \vec{F}_A = (-80\vec{e}_x + 100\vec{e}_y) \text{ [N]}, \vec{F}_D = (-120\vec{e}_x + 100\vec{e}_y) \text{ [N]}$$

(MPt.II. 1.67 alapján)

- Rajzolja meg a tengely igénybevételi ábráit!

